

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.439 van 8 januari 2016
in de zaak A. 217.066/IX-8720**

In zake: de VZW ARBEIDERSTOERISTENBOND DE NATUUR-
VRIENDEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Janick Dams
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Anselmostraat 68
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frederik Vandendriessche, Leopold Schellekens en
Jole Carlé
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 25 september 2015, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 9 juli 2015 van de Vlaamse minister voor Cultuur, Jeugd, Media en Brussel, om de erkenning van ‘ATB De Natuurvrienden’ als sociaal-culturele vereniging in te trekken vanaf 1 januari 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 januari 2016.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Janick Dams, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Leopold Schellekens, die tevens *loco* advocaat Frederik Vandendriessche verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoekster werd bij ministerieel besluit van 1 juli 1996 erkend als vereniging voor volksontwikkeling krachtens het decreet van 19 april 1995 ‘houdende een subsidieregeling voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk’ – wat in de huidige regelgeving overeenstemt met een automatische erkenning als sociaal-culturele vereniging zoals bepaald in het decreet van 4 april 2003 ‘betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk’.

Na achtereenvolgens, in de loop der jaren 2013 tot 2015, een kritisch verslag van de visitatiecommissie, een negatieve evaluatie door de administratie, een voortgangsrapport en een plaatsbezoek door de administratie, volgt op 23 juni 2015 een ambtelijk advies aan de minister om tot intrekking van de

erkenning van verzoekster als sociaal-culturele vereniging over te gaan. Verzoekster voldoet volgens de administratie niet langer aan de erkenningsvoorwaarden zoals bepaald in artikel 4, § 1, 2° en 3°, van het decreet van 4 april 2003.

Het advies van de administratie steunt op de volgende overwegingen:

“Naar aanleiding van het ingediende voortgangsrapport en de bijhorende alfabetische lijst met afdelingen stelt de administratie vast dat ATB De Natuurvrienden slechts over 47 afdelingen beschikt. Het decreet schrijft een minimum van 50 afdelingen voor. De vereniging voldoet daardoor strikt genomen niet meer aan de tweede erkenningsvoorwaarde. Door enkele afdelingen op te splitsen in zogenaamde kernen geeft de vereniging aan toch nog over een totaal van 97 afdelingen of groepen te beschikken. Dat betekent dat er bijvoorbeeld in Oostende zeven en in Willebroek tien afdelingen zijn van ATB De Natuurvrienden, een praktijk waar de administratie zich vragen bij stelt. Daarom besloot de administratie een controle ter plaatse af te leggen om hier rond meer duidelijkheid te krijgen.

Tijdens de controle ter plaatse voerde de administratie een gesprek met de organisatie en werd het registratiesysteem onderzocht.

Tijdens het gesprek bleek dat de opsplitsing van afdelingen wordt toegepast om te kunnen inspelen op de verschillende doelgroepen en interesses binnen eenzelfde afdeling. Daarenboven heeft de vereniging een reglement dat voorschrijft dat er maar één afdeling per gemeente mag worden opgericht. Daarom wordt een afdeling opgesplitst in kernen eerder dan nieuwe afdelingen op te richten. Een uitleg die valabel is voor de administratie, zolang er voor elke kern een zelfstandige werking te onderscheiden valt.

Tijdens de controle van het registratiesysteem en de 97 afdelingen en hun activiteiten stelde de administratie vast dat er voor 2014:

- van 38 afdelingen geen gegevens terug te vinden waren;
- bij zeven afdelingen slechts één activiteit terug te vinden was. Artikel 12 van het uitvoeringsbesluit bepaalt dat per aangesloten groep of afdeling de gerealiseerde activiteiten (dus minimaal twee) moeten worden bijgehouden;
- slechts bij een heel beperkt aantal afdelingen wordt bijgehouden hoeveel bestuurs- of beleidsvergaderingen er per kalenderjaar plaatsvonden. Artikel 12 van het uitvoeringsbesluit bepaalt dat dit per aangesloten afdeling of groep moet worden bijgehouden;
- vier kernen een overlappende werking hebben met de moederafdeling en dus niet als aparte afdeling kunnen gezien worden;
- bij tien afdelingen twijfel is over de sociaal-culturele component van de werking. Dat betekent dat er enkel wandelen, fietsen of kaarten terug te vinden is bij de geregistreerde activiteiten.

De administratie kon bijgevolg slechts 38 afdelingen goedkeuren verspreid over vier provincies: Antwerpen (21), West-Vlaanderen (9), Oost-Vlaanderen (7) en Vlaams-Brabant (1).

ATB De Natuurvrienden kon tijdens het bezoek ter plaatse geen afdelingsgegevens van de voorbije jaren voorleggen. Alle gegevens worden elk jaar overschreven en bijgevolg gewist wegens een hiaat in het registratiesysteem. ATB De Natuurvrienden doet dus geen systematische registratie van afdelingsgegevens over de jaren heen, wat het nut van het registratiesysteem voor de eigen organisatie herleidt tot quasi nihil. Ook hier tilt de administratie bijzonder zwaar aan.”

Met de thans bestreden beslissing van 9 juli 2015 trekt de minister bevoegd voor Cultuur de erkenning in van verzoekster als sociaal-culturele vereniging. Met een aangetekende brief van 24 juli 2015 wordt verzoekster hiervan op de hoogte gebracht.

IV. Schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

V. Spoedeisendheid

5. Artikel 6 van de wet van 20 januari 2014 ‘houdende hervorming van de bevoegdheid, de procedureregeling en de organisatie van de Raad van State’ heeft de vroegere schorsingsvoorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel vervangen door deze van de spoedeisendheid. De spoedeisendheid “zal worden vastgesteld wanneer de verzoeker het resultaat van [de] procedure [ten gronde] niet kan afwachten om zijn beslissing te verkrijgen, op straffe zich in een toestand te bevinden met onherroepelijke schadelijke gevolgen” (memorie van toelichting, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2277/1, 13).

Naar eis van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet het verzoekschrift “een uiteenzetting van de feiten [bevatten] die, volgens de indiener ervan, de spoedeisendheid verantwoorden die ter ondersteuning van dit verzoekschrift wordt ingeroepen”. Hetzelfde is te lezen in artikel 8, 4°, van het procedurereglement kort geding van 5 december 1991. Dit houdt in dat het aan de verzoekers toevallt aan de zaak eigen, specifieke gegevens bij te brengen die *in concreto* aantonen dat de zaak spoedeisend is, gelet op de gevolgen van een (voortdurende) tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

6. Het voorliggende verzoekschrift bevat geen uiteenzetting van de spoedeisendheid, maar alleen een uiteenzetting van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Tot heden is de Raad van State verzoekers wel in zoverre tegemoetgekomen om zo een uiteenzetting in aanmerking te nemen, voor zover daaruit de feiten die de spoedeisendheid van de vordering verantwoorden op voldoende duidelijke wijze blijken. De nieuwe procedureregeling viert binnenkort haar tweede verjaardag. Indien verzoekers blijvend volharden in een uiteenzetting van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel, dragen zij de gevolgen indien hun betoog onvoldoende in de verf zet waarom de aangevoerde feiten de spoedeisendheid kunnen verantwoorden. Hierbij mogen de verzoekers niet eraan voorbijgaan dat het bestaan van een risico op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet *ipso facto* de spoedeisendheid van de vordering aantoonst. Immers, luidens artikel 17, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, kan een vordering tot schorsing worden ingesteld “op elk moment” en dus niet meer, zoals in de voorheen bestaande regelgeving, in een enig verzoekschrift samen met de nietigverklaring. Hoewel het indienen van zo een ‘enig verzoekschrift’ zeker nog is toegelaten, druist het in tegen de geest van de nieuwe wetgeving. Met deze nieuwe regeling heeft de wetgever immers precies de situaties willen verlaten waarbij “geen enkele bijzondere gebeurtenis vereist dat de Raad van State zich bij spoedeisendheid over de zaak die haar wordt voorgelegd uitspreekt” (memorie van toelichting, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2277/1, 4). Bovendien mag een nieuwe

vordering worden ingediend, indien die steunt op nieuwe elementen die de spoedeisendheid van deze vordering rechtvaardigen (artikel 17, § 2, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State).

7. Verzoekster schetst als nadeel dat door het intrekken van de erkenning ook de subsidies – ruim 300.000 euro – zullen wegvallen, wat tot gevolg heeft dat haar werking “grotendeels [zal] stilvallen”, dat zij geen engagements zal kunnen aangaan en dat zij haar personeel, of minstens een deel ervan, zal moeten ontslaan en huur- en andere overeenkomsten opzeggen.

Niet het gemis aan erkenning, maar het daaruit resulterende verlies aan inkomsten brengt verzoekster er bijgevolg toe om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de ministeriële beslissing.

8. Dat een vereniging zonder winstoogmerk “bij gebrek aan subsidiëring” door de overheid “haar bestaansreden verliest en zichzelf dus bezwaarlijk in stand kan houden”, zoals verzoekster betoogt, kan volgens de Raad van State bezwaarlijk als algemene regel gelden.

Zonder nadere toelichting ziet de Raad van State niet in welke onherstelbare schade verzoekster zou lijden door het enkele feit dat zij in afwachting van een arrest ten gronde haar activiteiten een tijdlang zou moeten terugschreeven.

Het kan mogelijk anders zijn, bijvoorbeeld in functie van reeds aangenomen verbintenissen en de financiële gevolgen bij de verbreking daarvan.

Met de verwerende partij moet ook de Raad voorts vaststellen dat verzoekster verregaand in gebreke blijft om haar beweringen te staven door een met stukken onderbouwde nauwkeurige becijfering van haar financiële verplichtingen en mogelijkheden.

De Raad blijft volkomen in het ongewisse over het aantal personeelsleden, de bestaande huurovereenkomsten en de lopende engagements. Met betrekking tot de inkomsten wordt wel vermeld hoeveel subsidies verzoekster verwacht, maar zij vermeldt noch welke inkomsten zij heeft uit andere bronnen, noch is duidelijk of zij over een kapitaalbuffer beschikt. Ten slotte laat zij na om een en ander coherent in verband te brengen met de normale doorlooptijd van het beroep tot nietigverklaring en alzo *in concreto* aan te tonen dat de intrekking van de erkenning zodanige schadelijke gevolgen veroorzaakt dat de zaak te spoedeisend is voor haar om nog uitstel te kunnen dulden.

9. De spoedeisendheid is niet bewezen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 januari 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren